

CORINTOMAN APOSTOL PABLOPA PUNTA KAQ CARTASQAN

Corinto llaqtaqa karqa Grecia lawpi kaq hatun llaqtam. Achka nacionkunamanta kaq runakunam chay llaqtapiqa yachaqku. Corinto llaqtaqa karqa chay tiempopi anchallaña reqsisqa llaqtam. Chaywanpas chaypi yachaq runakunam llumpayllataña huchallikurqa, chayraykum chaypi kaq ñiñkunaqa kichkichasqa hina karqaku. Chay Corinto llaqtapiapas Apostol Pabloqa ñichirqam Jesucristoman, ichaqa tiempopa risqanman hinam chay iglesia-pi rikurirurqa hatun sasachakuykuna, chayraykum iskay kutikama paykunaman cartarqa.

Kay punta kaq cartaqa qanchis parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun rimaykusqanmantawan Diosman gracias qosqanmanta (1:1-9).

Iskay kaq parteñataqmi willakun paykuna ukupi rakinakuykuna kasqanrayku qaqchas-qanmanta (1:10-4:21).

Kimsa kaq parteñataqmi willakun madrastallanwan huchallikuq runata wischunankupaq kamachisqanmanta, willakuntaqmi mana ñiñq juezkunapi quejanakusqankumantapas chay-nataq casarakuspa kawsanankupaq consejokunamantapas (5-7).

Tawa kaq parteñataqmi willakun taytacha-mamachakuna adoraymanta (8:1-11:1).

Pichqa kaq parteñataqmi willakun ñiñkunapa huñunakuyninmanta hinaspa imaynam Santa Cena ruranankumanta (11:2-14:40).

Soqta kaq parteñataqmi willakun Jesucristopa kawsarisqanmanta hinaspa pantaypi hina kaptinku suma-sumaq yachachisqanmanta (15).

Qanchis kaq parteñataqmi willakun Judea lawpi ñiñkunapaq ofrenda huñunankumanta, may-lawkunamanmi Apostol Pablo rinamanta hinaspa wawqe-panikunapaq kunasqanmanta (16).

Chunka kimsayoc rakipim yachachin ñiñkunapa kuyanakuyninqa imaynam kananman-ta, chay rakiqa taki hinam kanman.

Cartapa qallariyninmanta

1 ¹Ñoqa Pablotam Dios qayaykuwarqa munayninman hina Jesucristopa *apostolnin kanaypaq. Ñoqam Sostenes ñiñqmasinchiqpiwan ²kay cartata qellqamuykichik Corinto llaqtapi ñiñkunaman, qamkunaqariki kankichik Cristo Jesuspi Diospa akllasqankunam. Diosmi qayasurqankichik Señor Jesucristo adoraqkunawan kуска akllasqakuna hina kawsanaykichikpaq. Jesusmi paykunapapas ñoqanchikpapas Señorinchikqa. ³Señor Jesucristotawan Dios Taytanchiktam mañakuchkani favorecesunaykichikpaq hinaspa hawkalla kawsanaykichikpaq.

Cristorayku bendecisqa kaymanta

⁴Graciastam qoni Diosman tukuy tiempo qamkunata Jesucristorayku Dios favorecesus-qaykichikmanta. ⁵Cristo- wan huklla kasqaykichikraykum Dios yanapasurqankichik allinta rimanaykichikpaq hinaspa allinta yachanaykichikpaq. ⁶Cristomanta willakusqaykutam

qamkuna allin portakuynikichikwan willakunkichik. ⁷Chaynapiqa manam pisisunkichik-chu Diospa imapas qosusqaykichik Señor Jesucristo rikurimunanta suyachkaptikichikqa. ⁸Paymi takyachisunkichik tukupay tiempokama Señorninchik Jesucristo kutimuptin mana pipas imamantapas acusasunaykichikpaq. ⁹Diosqa cumplinmi prometesqanta, payqa qaya-surqankichik Churin Señorninchik Jesucristowan huklla kanaykichikpaqmi.

Iñiqpura rakinakurusqankumanta

¹⁰Wawqe-panikuna, ruegakuykichikmi Señorninchik Jesucristopa sutinpi hukllata piensaspa ama rakinaspqa kanaykichikpaq. Qamkunaqa kaychik huk sonqollayá hinaspqa huk piensamientoyoqllayá. ¹¹Wawqe-panikuna, Cloepa familianmi niwan qamkuna ukupi liryanakuy kasqanmanta. ¹²Kaywanmi nimuykichik sapakamapa ninakusqaykichikta, qamkunam ninkichik:

—Ñoqaqa kani Pablopam. Ñoqaqa kani Apolospam. Ñoqaqa kani Pedropam. Ñoqañataqmi kani Cristopa —nispa.

¹³¿Cristoqa rakinaspachu kachkan? ¿Pablochu qamkunarayku chakatasqa karqa? ¿Icha Pablopam sutinpichum bautizasqa karqankichik? ¹⁴Gracias kachun Diosman qamkunataqa mana bautizasqaymanta, ñoqaqa bautizarqani Crispotawan Gayollatam. ¹⁵Chaynaqa manam pipas ninmanchu sutiypi bautizasqaytaqa. ¹⁶Arí, bautizarqani-taqmi Estefanaspa familiantapas ichaqa manam yuyanichu hukuna bautizasqaytaqa. ¹⁷Cristoqa kachamuwarqa manam bautizanaypaqchu aswanqa salvakunaykichikpaq allin noticiata willanaypaqmi, ichaqa manam hatun yachayniywanchu willakuni chaynapi Cristopa chakatachikusqan mana yanqachasqa kananpaq.

Cristollapi Diospa atiyinwan yachayninqa kasqanmanta

¹⁸Cristopa cruzpi wañusqanmanta willakuyqa mana serviqmanmi rikchakun chinkasqa-kunapaqqa, salvakuyapaq kaqkunapaqmi ichaqa kay willakuyqa atiyniyoq. ¹⁹Bibliam nin:

Yachaysapakunapa yachaynintam chinkachisqa.

Yuyayniyoqkunapa yuyaynintam qepanchakusqa.

²⁰¿Kunanqa imapaqtaq servin yachaysapa runapas, Diospa leynin yachachiqqas chaynataq kay pachapi rimaysapapas? Diosmi kay pachapi yachaykunataqa yanqacharun. ²¹Kay pachapi runakunaqa kikinkupa yachayninwanmi Diosta mana reqsirqakuchu hinaptinmi Dios hatun yachayniyoq kaspqa ñiqkunata salvayta munarqa Cristomanta allin noticiata willachispan, chaynatamá rurarqa kay pachapi runakunapaqqa kay allin noticia mana valeqman rikchakuchkaptinpas.

²²Judiokunam munan *milagrokuna qawayllata, *griegokunañataqmi maskan yachayllata. ²³Ñoqanchikmi ichaqa willakunchik chakatasqa Cristomanta. Judiokunapaqmi ichaqa kay willakuyqa penqaypaq hina, mana judio kaqkunapaqñataqmi mana valeqman rikchakun. ²⁴Diospa qayasqankunapaqñataqmi judio kaptinpas chaynataq griego kaptinpas Cristollapi kachkan Diospa tukuy atiyinpas chaynataq tukuy yachayninpas. ²⁵Diospa imapas yachachisqanqa runakuna mana valeqpaq hapichkaptinpas runakunapa tukuy yachachisqanmantaqa aswan mas yuyaywan yachachisqam kachkan. Chaynataqmi Diospa imapas rurasqanqa runakunapaq facilla rikchakapuptinpas paykunapa rurasqanmantaqa aswan mas atiywan rurasqa kachkan. ²⁶Wawqe-panikuna, yachanaykichikmi Diospa qayasusqaykichikta, Diosmá qayawarqanchik kay pachapi

yachayniyoqkuna hina asllaraq kachkaptinchikpas, asllaraq kamachikuqkuna kachkaptinchikpas chaynataq asllaraq allin reqsisqa runakuna kachkaptinchikpas. ²⁷Aswanqa Diosmi akllarqa kay pachapi mana yachayniyoqkunata chaynapi yachayniyoqkunata penqachinanpaq. Diosqa akllarqa kay pachapi mana atiyniyoqkunatam chaynapi atiyniyoqkunata penqachinanpaq. ²⁸Diosqa akllarqa kay pachapi wakchakunatam, despreciasqakunatam hinaspa mana imapaqpas serviqkunatam chaynapi hatunchaqkunata usuchinanpaq. ²⁹Chaynaqa manam pipas Diospa qayllanpiqa alabakunmanchu. ³⁰Ichaqa qamkunataqa Diospunim hukllawasurqankichik Cristo Jesuswan, paytam churarqa yachayninchik hina kananpaq, payrayku mana huchayoq kananchikpaq, paypa chuyanchasqan kananchikpaq hinaspa paypa librasqan kananchikpaq. ³¹Bibliam nin:
—Pipas alabakuyta munaspaqa Señormantayá alabakuchun —nispá.

Chakatasqa Cristomanta Pablopa willakusqanmanta

2 ¹Wawqe-panikuna, Diospa revelawasqanta ñoqa willakuq hamuspayqa willarqaykichik manam sumaqlaña rimaywanchu nitaq hatun yachaywanchu. ²Qamkunawan kaspayqa manam munarqanichu imamantapas yachaytaqa aswanqa chakatasqa Jesucristollamantam. ³Qamkunamanmi hamurqani mana kallpayoq, manchakuyanta katkatatastin. ⁴Diosmanta willakuspayqa manam runakunapa yachayninman hinachu nitaq sumaq rimayman hinachu iñichiya munarqani. Aswanqa iñichirqaykichik Chuya Espiritupa atiyinwanmi. ⁵Qamkuna iñispaykichikqa Diospa atiyllanwanmi iñinkichik, manam runakunapa yachayninwanchu.

Diosqa Espiritunwan reqsichikusqanmanta

⁶Yachaymantaqa rimaniku cabal iñiyinukupi allin takyaq runakunallawanmi, kay yachayqa manam kay pachamantachu nitaq kay pachapi kamachikuqkunamantachu, paykunaqa tukuruqllam. ⁷Rimanikuqa Diospa revelasqan yachaymantam otaq pakasqa kaqmantam, chaytam manaraqpas kay pacha unanchasqa kachkaptin Dios tantearqa kanchariq hina kananchikpaq. ⁸Manam mayqan kay pachapi kamachikuqkunapas kaytaqa yacharqachu, yachaspankuqa manam hanaq pachapi munaychakuqta chakatanmankuchu karqa. ⁹Bibliam nin:

Diosmi kuyaqninkunapaq alistarqa
mana pipapas rikusqanta,
mana pipapas uyarisqanta,
mana pipapas piensasqanta.

¹⁰Tukuy chaykunatam Dios reqsichiwarqanchik Espiritunwan. Espirituqa tukuy chaykunata yachaspanmi reqsintaq Diospa sonqonpi kaqkunatapas.

¹¹Runapa piensasqankunataqa yachan kikin runapa espiritullanmi, chaynataqmi Diospa piensasqankunatapas yachan kikin Diospa Espiritullantaq. ¹²Ñoqanchikpas chaskirqanchikqa manam kay pachapi kaq espiritutachu aswanqa Diospa Espirituntam chaynapi Diospa kuyakuyinman hina qowasqanchikta yachananchikpaq. ¹³Ñoqaykuqa rimaniku kaykunamantaqa Diospa Espiritunpa yachachiwasqankuman hinam, manam runapa yachachiwasqankuman hinachu, yachachinikupas Espiritumanta kaqkunatam Espiritupa yachachisqan rimaykunawan.

¹⁴Mana ñiq runaqa manam chaskinmanchu Diospa Espiritunmanta kaqkunataqa, paypaqa rikchakapun yanqapaqmi, manataqmi entiendenmanchu Espirituman hina entiendena kasqanrayku. ¹⁵Espiritupa yanapasqan runam ichaqa juzganman tukuy imatapas, paytam ichaqa mana pipas juzganmanchu. ¹⁶¿Pitaq yachanman Señorpa piensasqanta? ¿Pitaq atinman pay consejaya? Ñoqanchikqa Cristopa piensasqanman hinam piensanchik.

Pablopa llamkaqmasinkunamanta

3 ¹Chaywanpas wawqe-panikuna, qamkunamanqa rimariyman karqa manam Chuya Espiritupa yachachisqan runakunaman hinachu aswanqa aychapa munasqallanpi kaqkunaman hinam otaq Cristoman chayraq ñiqkunaman hinam. ²Ñuñuq wawaman leche tomachichkaq hinam yachachiraykichik facil kaqkunallata, qamkunaqa manaraqmi mikuytaqa atirqankichikchu, kunanpas manaraqmá mikuytaqa atirayqichikraqchu. ³Qamkunaqa aychallapiraq kaspam envidianakunkichik hinaspa liryanakunkichik. Chaykunata ruraspaqa ¿manachum aychaman hinallaraq hinaspa runakunapa rurasqanman hinallaraq kawsachkankichik? ⁴Qamkunam ninkichik:

—Ñoqaqa kani Pablopam —nispa.

Wakinñataqmi ninku:

—Ñoqaqa kani Apolospam —nispa.

Chaynakunata nispaqa ¿manachu mana ñiqkuna hinallaraq kachkankichik?

⁵¿Aswanqa pitaq Apolosqa? ¿Pitaq ñoqaqa kani? Ñoqaykuqa Dios serviqlam kaniku, ñoqaykuwantaqmi Señormanpas iñirqankichik, ñoqaykuqa ruraraqaniku Señorpa sapakamaman qowasqankuman hinam. ⁶Ñoqam tarpuchkaq hina Cristomanta allin noticiata willakurqani, Apolosñataqmi *parqoq hina karqa, Diosñataqmi wiñachisurqankichik.

⁷Chaynapıqa tarpuppas, parqoqpas manam imapaschu aswanqa Diosllam plantakunataqa wiñachin. ⁸Tarpupwan parqoqqa iguallam kaniku ichaqa llamkasqaykumantaqa Diosmi pagapuwanaqku sapakamaman. ⁹Ñoqaykuqa kaniku Diospa llamkaqmasinmi, qamkunañataqmi kankichik Diospa llamkasqan chakra hina hinaspa Diospa wasi rurachisqan hina. ¹⁰Ñoqaqa kani maestro albañil hinam, Diosmi yachachiwarqa cimiento churanaypaq, hukñataqmi chaypa hawanman hatarichichkan, chay hatarichiqlunaqa sapakamam cuidadowan rurananku. ¹¹Manam pipas huk cimienta churaytaqa atinmanchu ña cimienta churasqa kachkaptinqa, chay cimienta qariki kikin Jesucristom. ¹²Kay cimientopa hawanpiqa rurachwanmi qoriwanpas, qollqewanpas, alhaja rumiwanpas, tablawanpas, pajawanpas chaynataq soqoswanpas. ¹³Sapakamapa llamkasqanmi juicio punchawpi reqsisqa kanqa, reqsichisqaqa kanqa ninawanmi, chaypim sapakamapa rurasqan pruebasqa kanqa imaynam kasqan yachanapaq. ¹⁴Pipapas rurasqan kañasqa kachkaspan mana ruparachikuptinqa pagontam chaskinqa. ¹⁵Sichu rurasqan ruparachikuptinqa lliwtam pierderunqa ichaqa ninamanta ayqechkaq hinam kinqa salvakunqa.

¹⁶¿Manachum yachankichik Diospa templon kasqaykichikta chaynataq Diospa Espiritunpas qamkunapi *yachasqanta? ¹⁷Pipas Diospa templon tuñichiqtapaq paymi chinkarachinqa, Diospa templonqa payllapaqña sapaqchasqam, chay temploqariki qamkunam kankichik.

¹⁸Amayá kikiñaykichikqa engañakuychikchu. Pipas kay pachapi yachayman hinalla yachayniyoqqa mana yachaq hinam kanan cheqap yachayniyoq kananpaq. ¹⁹Kay pachapi yachaykunaqa Diospaqqa mana serviqmi. Bibliam nin:

—Diosmi trampawan hapichkaq hina yachaysapakunata hapin sacre kachkaptinkupas —nispa.

²⁰Huklawpipas nichkanmi:

Señorqa yachanmi yachaysapakunapa piensasqanta.
Yachanmi chaykunaqa mana valeqla kasqanta.

²¹Chaynaqa manam pipas alabakunanchu runakunata qatispanqa, lllapallan kaqkunaqa qamkunapam. ²²Pablopas, Apolospas, Pedropas, kay pachapas, kaw-saypas, wañuyapas, kunanpas, hamuqpas, lllapallanmi qamkunapa. ²³Qamkunaqa kankichik Cristopam, Cristoñataqmi Diospa.

Apostolkunapa lllamkasqan

4 ¹Ñoqaykutaqa Cristopa yanapaqñinta hinallayá qawawachunku. Ñoqaykuqa kaniku mayordomo hina Diospa kunankama pakasqan yachachiqlam. ²Allin mayordomoqa patronpa kamachisqantam cumplin. ³Ñoqataqa manam imapas qokuwanchu ñoqamanta imayna piensasqaykichikqa nitaq juezpa imayna piensasqanpas. Nitaqmi kikiypas juzgatakunichu. ⁴Concienciay limpio kaptinpas manam mana huchayochu kani, ñoqataqa Señormi juzgawanqa. ⁵Chaynaqa qamkunapas amayá juzgaychikchu manaraq tiempo chayamuchkaptinqa, suyaychikqa Señor hamuspan tutayaypi pakasqakunata achkiyman horqomunantayá. Paymi qawachinqa runakunapa sonqonpa munasqankunata, chayraqmi Dios alabanqa sapakamata.

⁶Wawqe-panikuna, kaykunatam nimuykichik allinnikichikpaq ñoqatawan Apolosta ejemplopaq churaspay chaynapi Bibliapi qellqasqaman hinalla yachachinaykichikpaq hinaspa mana mayqannikichikpas hukninta despreciaspa huknintañataq alabanaykichikpaq. ⁷Chaynaqa épiatq wakinmanta aswan allinta rurasurqanki? Imapas qampi kaqtaqa Diosmi qosurqanki. Pay qosuchkaptikiqa ¿imanasqataq alabakunki mana chaskiq hina?

⁸Qamkunapapa kapususqankichikñachusmi tukuy munasqaykichikqa, qamkunaqa apuñachusmi kasqankichik, mana yanapachkaptillaykum rey hinaña rikurirusqankichik. ¡Amalaya reyña kawaqchik ñoqaykupas qamkunawan kuska reyña kanaykupa! ⁹Ñoqayku *apostolkunataqa qepapichusmi Diosqa dejaruwanku hinaptinmi wañuyapaq sentenciasqa hinaña kachkaniku. Runakunapapas hinaspa angelkunapapas qawakunanñam kay pachapi churasqa kachkaniku. ¹⁰Ñoqaykutaqa upapaqmi hapiwanku Cristorayku, qamkunam ichaqa Cristopi yachaysapa kankichik. Ñoqaykutaqa hapiwanku mana kallpayoqpaqmi, qamkunam ichaqa kallpasapa kankichik. Runakunam qamkunata respetasunkichik, ñoqaykutañataqmi despreciawanku. ¹¹Kunankamam yarqaymanta, yakumanta, mana pachayoc hinaspa runakunapa maqasqan ñakarirqaniku, wasiykupas manam kanchu. ¹²Pisipanikum sinchita lllamkaspa, runakunam insultawanku, hinaptinpas Diostam mañapuniku, ñakarichiwapitinkupas aguantanikum. ¹³Mana allintam ñoqaykumanta rimanku, ñoqaykum ichaqa sumaqlata rimapayaniku, kunankamam kay pachapi qachata hina qawawanku, lllapa runapa wischupakusqan hinam rikuriruniku.

¹⁴Manam kaykunataqa qellqamuykichik penqachinaypaqchu aswanqa kuyasqay churiykunaman hina consejanaypaqmi. ¹⁵Cristomanta chunka waranqaña yachachiqnikichik kaptinpas manam achkachu taytaykichikqa, Cristo Jesusmanta allin noticiata willaspa payman iñisqaykichikraykum ñoqataq taytaykichik hina kani.

¹⁶Chaymi ruegakuykichik ejemplo qosqayta qatinaykichikpaq.

¹⁷Chayraykum kachamuchkaykichik Señorman iñisqanpi allin takyaq Timoteota, payqariki churiy hinam, paymi yuyarichisunkichik imaynam Cristopi kawsasqayta hinaspa imaynam tukuy hinastinpi iñiqkunata watukuspays yachachisqayta. ¹⁸Wa-

kinnikichikmi alabakurqankichik manañapas qamkunaman chayaramuymanchu hina. ¹⁹Chaywanpas chayllam hamurusaq qawaykuqnikichik Señor munaptinga hinaspa yachasaq chay alabakuqkunapa imam ruray atisqankuta, manam rimasqallankutachu. ²⁰Diospa munaychakusqanqa manam rimayllachu aswanqa Diospa atiyinmi. ²¹¿Imatataq munankichik qamkunaman rispa ruranayta? ¿Castiganaytachu icha kuyakuywan hinaspa llampu sonqowan qawaykunaytachu?

Pablom juzgan huchallikuqkunata

5 ¹Yachanim huk kaqnikichik madrastallanwan kakusqanta, chay hatun huchataqa Diospi mana ñinpas manam ruranmanchu. ²Chaywanpas penqakuywan kanaykichikpas kachkaptinmi alabakunkichikraq. Chayna ruraq runataqa wischunaykichikmi qamkuna ukumanta. ³Manaña qamkunawan kaspaypas espiritupiqqa qamkunawanmi kachkani hinaspa chaypipas kayman hina juzgaruniña chay hucha ruraqta. ⁴Huñunakuychikya Señor Jesucristopa sutinpi hinaptinga ñoqapas qamkunawanmi kasaq espiritupi, qamkunawantaqmi kanqa Señorninchik Jesucristopa atiyinpas. ⁵Chaynaqa chay huchallikuq runaqa *Satanaspa makinman churasqam kanqa cuerponta wañuchinapq chaynapi Señor Jesus kutimuptinñataq espiritun salvasqa kanapq.

⁶Chaynaqa manam alabakunaykichikchu. ¿Manachu yachankichik aslla qonchupas achka masa poqochisqanta? ⁷Wischuychikya chay ñawpaq qonchuta mana huchallichisunaykichikpaq chaynapi *Pascua Fiestapi mikuna mana qonchuyoq tanta hina kanaykichikpaq. Chay mana qonchuyoq tanta mosoq masamanta rurasqa hinam qamkunaqa kankichik. Kikin Cristom chakatasqa wañurqa ñoqanchikrayku, payqariki Pascuapi ñoqanchikpaq wañuchisqa *carnero hinam. ⁸Chaynaqa *Pascua Fiestapi mana qonchuyoq tantatayá mikusun, chay mana qonchuyoq tantaqariki tukuy sonqowan rurasqanchikmi hinaspa cheqap rimasqanchikmi. Amayá huchallikusunchu nitaq mana allintapas rurasunchu fiestapi ñawpaq qonchuyoq tantata rurachkaq hinaqa.

⁹Ñawpaq cartaypim nimurqaykichik huchapakuq runakunawanqa ama juntakunaykichikpaq. ¹⁰Kaywanqa nichkaykichik manam kay pachapi llapallan huchapakuq runakunamanta pasaypaq rakikurunaykichiktachu nitaq qollqella kuyaqkunamanta rakikurunaykichiktachu nitaq suwakunamanta rakikurunaykichiktachu nitaq taytacha-mamacha adoraqkunamanta rakikurunaykichiktachu, chayna kaptinqariki kay pachamantaqa lloqsikuruchwanñach. ¹¹Nirqaykichikqa “Wawqem kani” otaq “Panim kani” nispá huchapakuqkunawan, qollqella kuyaqkunawan, taytacha-mamacha adoraqkunawan, cuento qepikunawan, sinkakuqkunawan hinaspa suwakunawan mana hukllawanakunaykichikpaqmi. Chaykunawanqa amam kuskapas mikunkichikchu. ¹²Manam ñoqaqa mana ñinikunataqa juzgaymanchu, qamkunam ichaqa ñinikunata juzganaykichik. ¹³Diosmi juzganqa mana ñinikunataqa. Qamkuna ukupi kaq chay mana allin runataqa wischuychikya.

Quejanakuyman

6 ¹Qamkuna ukupi pipas ñinmasinpa contranpi quejakuyta munaptinga ¿imanasqataq riwqachik Diospi mana ñin autoridadkunamanraq Diospi ñinikuna arreglasunaykichikpaq kachkaptinqa? ²¿Icha manachu yachankichik Diospi ñinikunaqa kay pachapi kaqkunata juzgananchikta? Kay pachapi kaqkunatapas juzganaykichik kachkaptinqa ¿manachu atiwaqchik taksa asuntokuna arreglayta? ³¿Manachu yachankichik angelkunatapas juzgananchikta? ¿Chaychu kay pachapi taksa kaqkunata mana arreglayta atiwaqchik? ⁴Kay pachapi kaqkunallamanta quejanakuspaqa ¿imanasqataq rinkichik Diospi mana ñin auto-

ridadkunamanqa? ⁵Kaytaqa nikichik penqakunaykichikpaqmi: ¿Manachu qamkuna ukupi pipas yachayniyoq kan wawqentin quejanakuptin arreglananpaq? ⁶¿Allinchu kanman huk wawqe hukninpa contranpi mana ñiq autoridadkunaman quejakuynin?

⁷Cheqaptapas kikikichikpura quejanakuynikichikqa penqaypaqmi ¿imanasqataq mana aguantaykunkichikchu mana allinta rurarusuptikichikqa otaq engañarusuptikichikqa? ⁸Qamkunaraqmi wawqekichiktaqa mana allinkunata rurankichik hinaspam engañankichik.

⁹¿Manachu yachankichik Diospa munaychakusqanmanqa mana allin ruraqkunaga mana yaykunanta? Amayá pantaychikchu, Diospa munaychakusqanmanqa manam yaykunqachu huchapakuypi puriqkunapas, taytacha-mamacha adoraqkunapas, casado kachkaspas hukwan kakuqkunapas nitaq qarimasinwan kaqkunapas ¹⁰nitaq suwakunapas, qollqella kuyaqkunapas, sinkakuqkunapas, cuento qepikunapas nitaq engañakuqkunapas. ¹¹Chaynamá karqankichik qamkunapas, ichaqa Diosmi mayllaykusurqankichik, kkillanpaqñam sapaqchasurqankichik, Señor Jesupa sutinpim hinaspas Diosninchikpa Espiritunpa yanapakuyninwanmi mana huchayoqpaqña chaskisqa kachkankichik.

Cuerponchikqa Diosllapaqña kasqanmanta

¹²Ruraymanmi tukuy ima munasqaytaqa, ichaqa manam lliwchu allin. Tukuy munasqaytam rurayman ichaqa manam dejakunaychu chay munasqaykuna munaychakuwananta. ¹³Mikuyqa wiksapaqmi, wiksañataqmi mikuypaq. Chaykunataqa Diosmi tukunqa. Cuerpoqa manam huchapakuypi purinapaqchu. Cuerpoqa Señorpaqmi, Señorñataqmi cuerpopaq. ¹⁴Imaynam Dios kawsarichirqa Señorta chaynallataqmi ñoqanchiktapas kawsarichiwasunchik atiyinwan.

¹⁵¿Manachu yachankichik cuerpoykichikqa Cristopa cuerponpa parten kasqanta? ¿Cristopa cuerponpa partentachu hukllawayman chuchumikapa cuerponpa partenman? ¡Manapunim! ¹⁶¿Icha manachu yachankichik huk runa chuchumikawan karuspaqa huk cuerpollaña kasqankuta? Diosmi nin:

—Iskayninkum kanqa huk runa hinallaña —nispa.

¹⁷Pipas Señorman hukllawakuspanqa espiritupim hukllaña paywan kachkan.

¹⁸Amamá huchapakunkichikchu, runapa huk rikchaq hucha rurasqanqa manam cuerponpa contranpichu, huchapakuyqi ichaqa kikinpa cuerponpa contranpi huchallikun. ¹⁹¿Manachu yachankichik cuerpoykichikqa Chuya Espiritupa templon kasqanta, paytaqa Diosmi qosurqankichik qamkunapi kananpaq. Qamkunaga manam kikikichikpañachu kankichik. ²⁰Diosmi rantiwarqanchik preciowan, chaynaqa cuerpoykichikwanpas Diostayá alabaychik.

Casarakuyman consejokuna

7 ¹Qellqamuwasqaykichiktam contestamuykichik, allinmi kanman runapa mana casarakuyninqa. ²Ichaqa mana huchapakunapaqmi sapakama warmiyoq-qosayoq kanan. ³Qosaqa debernintam cumplinan warminwan chaynataqmi warmipas deberninta cumplinan qosanwan. ⁴Warmipa cuerponqa manam kikinpañachu aswanqa qosanpañam, qosapa cuerponpas manataqmi kikinpañachu aswanqa warminpañam. ⁵Warmikichikwan otaq qosaykichikwan kaytaqa amayá neganakuychikchu, negaspaqa-neganakuychik iskaynikichik Diosta mañakunaykichikpaq huk-iskay punchaw tanteanakuspallayá, chaymantaqa kaqllayá kakuychik, yanqañataq mana aguantayta atiptikichik *Satanas huchallichisunkichikman.

⁶Kaykunataqa nikichik consejaspaymi, manam kamachispaychu. ⁷Ñoqaqa munaymanmi llapallankupas ñoqa hina kanankuta, ichaqa Diosmi sapakamaman atiyta qon, wakinmanmi qon casado kananpaq, wakinmanñataq soltero kananpaq.

⁸Solterokunapaqwan viudakunapaqmi ichaqa allin kanman mana casarakuspa ñoqa hina kayninku. ⁹Mana aguantayta atispayá ichaqa casarakuchunku, casarakuymi allinqa huknin-huknin munapayaymantaqa.

¹⁰Casado kaqkunatam ichaqa kamachini, warmiqa amayá qosanmantaqa rakikuchunchu. Kay kamachikuyqa manam ñoqapachu aswanqa Señorpam. ¹¹Rakikuruspanqa amataqyá hukwanqa casarakuchunchu, manachayqa qosanwanyá amistachun. Qosanpas amataqyá dejachunchu warmintaqa.

¹²Wakinkunatam ichaqa ñoqa nini, manam Señorchu, huk kaq wawqepa warmin kanqa Diospi mana ñiñiq ichaqa hawka *yachakunqa paywan hinaptinga amayá rakikuchunchu. ¹³Chaynataq huk kaq warmipa qosan kanqa Diospi mana ñiñiq, ichaqa hawka yachakunqa paywan hinaptinga amayá rakikuchunchu. ¹⁴Diospi mana ñiñiq qosapaq Diospaq sapaqchasqam Diospi ñiñiq warminrayku, chaynataqmi Diospi mana ñiñiq warmipas Diospaq sapaqchasqa Diospi ñiñiq qosanrayku. Mana chayna kaptinqa wawa-churikichikmi kanman Diospi mana ñiñiqkunapa churinkuna hina, paykunaga kachkan Diospaq sapaqchasqañam. ¹⁵Diospi mana ñiñiq qari otaq warmi rakikuyta munaspaga rakikuchunyá, chaynapiga wawqepas panipas libreñam. Diosqa qayawarqanchik hawkayaymanmi. ¹⁶Mana rakikuspaqa yaqapasmi qosaykita salvawaq, qosapas yaqapasmi warmikita salvawaq.

¹⁷Imayna kaspapas sapakamam kawsanan Señorpa qosqanman hina hinaspa Diospa sapakamata qayasqanman hina, chaynatamá kamachini llapa ñiñiqkunapa huñunakuy-ninpi. ¹⁸Pitapas judio hina *señalaspata Dios qayaptinga hina señalaspayá kachun, mana señalaspata qayaptinga amataqyá señalachikuchunchu. ¹⁹Manam imananchu señalaspata otaq mana señalaspata kayninchikpas, allinqa Diospa kamachikuyinkuna kasukuy-ninchikmi. ²⁰Dios qayaptin imaynam kasqankuman hinallayá sapakama kachun. ²¹Sirviente kachkasallaraq qayasqa kaptikiqa manam imananchu, librakuyta atispaqa librakuyá. ²²Sirviente kachkaptin Señor qayaptinga libreñam Señorta servinanpaq, chaynataqmi libre kachkaptin Señor qayaptinga Cristopa serviqninña. ²³Diosmi rantisurqankichik preciowan, chaynaqa amayá runapa sirvientenqa kaychikchu. ²⁴Chaynaqa wawqe-panikuna, imaynam qayasqa kasqaykichikman hinayá Diosta sapakama qatiychik.

²⁵Doncellakunamantaqa manam kanchu Señorpa kamachikuyin ichaqa consejotam qoni Señorpa kuyapayawasqanman hina confianza kasqanrayku. ²⁶Ñoqamantaqa allinmi pipas solterolla kanman mana allin tiempokunapi kasqanchikrayku. ²⁷Casado kaspaga amayá rakikuychu warmikimanta. Sapallayki kaspaga amataqyá warmita maskaychu. ²⁸Chaywanpas casarakuspaykiqa manam huchallikuchkankichu, doncella casarakuspanpas manataqmi huchallikuchkanchu, casarakuqkunam ichaqa kawsayninkupi sasachakuyti kanqaku. Ñoqaqa munaymanmi mana sasachakuyniyoq kanaykichikta.

²⁹Wawqe-panikuna, kaytam niyta munaykichik, manañam tiempo kanñachu chaymi kunanmantaqa casadokunapas kawsanan mana warmiyoqpas kanman hinaña. ³⁰Llakisqa kaqkunapas mana llakiyoq hinam kananku, kususqa kaqkunapas mana kusikuyniyoq hinam kananku chaynataqmi rantiqkunapas mana kapuqniyoq hina kananku. ³¹Kay pachapi allin kaqkunawan servichikuqkunapas allin kaqkunawan mana servichikuq hinam kananku, kay pacha qawasqanchikqa tukurunqam.

³²Munaymanmi mana afanniyoy kanaykichikta. Soltero kaqkunaga ocupakun Señorpa kaqninkunallapim payta agradananpaq. ³³Casado qarikunañataqmi ocupakunku

kay pachapi kaqkunamanta chaynapi warminta agradananpaq. ³⁴Casada warmiqa manam doncella warmi hinachu, *doncella warmiqa Señorpa kaqninkunapim ocupakun cuerponpiwan espiritunpi Diospaq sapaqchasqa kananpaq. Casada warmiñataqmi ocupakun kay pachapi kaqkunamanta chaynapi qosanta agradananpaq.

³⁵Kaytaqa nikichik allinnikichikpaqmi, manam harkakuspaychu aswanqa allinta kawsaspa mana hukpi afanakuspa Señorpa servinaykichikpaqmi.

³⁶Ichapas *doncella churinmanta pipas piensanman:
—Harkakusqayraykum payayarunman —nispa.

Chaynata piensaspan casarachiya munaptinga allinmi, casarachichunýa, manam chayqa huchachu. ³⁷Ichaqa sichu pipas mana obligasqa kachkaspa, libre kasqanman hina munanman warmi churinga doncellalla kananta hinaspaqa allintam ruran. ³⁸Chaynaqa casarachispaqa allintam ruran, mana casarachispanñataqmi aswan allintaraq ruran.

³⁹Casada warmiqa manam rakikunmanchu qosanmanta pay kawsakuchkaptinqa, qosan wañukuptinmi ichaqa libreña piwanpas munasqanwan casarakunanpaq, ichaqa Señorpi iñiqwan. ⁴⁰Ichaqa tanteasqayman hinaqa mana casarakusanpi aswan kusikuynioyqa kanman. Creenim Diospa Espiritunqa ñoqapipas kasqanta.

Taytacha-mamachakunaman ofrecesqa mikuykunamanta

8 ¹Taytacha-mamachakunaman ofrecesqa aychamantaqa llapallanchikmi yachanchik, ichaqa chay yachasqanchikmantam alabakunchik. Kuyanakuspanchikmi ichaqa wiñachinakunchik. ²Pipas creekun imam yachasqanta hinaspanqa manaraqmi imatapas yachanchu imaynam yachananta hinaqa. ³Dios kuyaqa runaqa Diospa reqsisqanmi.

⁴Chaynaqa taytacha-mamachakunaman ofrecesqa mikuymantaqa yachanchikmi, kay pachapi taytacha-mamachakunaqa manam Dioschu, chullallam Diosqa.

⁵Hanaq pachapipas, kay pachapipas “dios” nisqankuqa kachkanmi, achkallaña dioskuna hinaspa señorkuna kachkaptinpas ⁶ñoqanchikpaqa chullallam Diosninchikqa, payqariki Dios Taytam. Paymi ruraraq tukuy imata, ñoqanchikpas paypaqmi kanchik. Chullallam Señorqa, payqariki Jesucristom, paywanmi tukuy imapas unanchasqa qarqa, paywantaqmi ñoqanchikpas unanchasqa kanchik.

⁷Ichaqa manam lliwchu chaytaqa yachanku. Chaymi taytacha-mamachakunata ñawpaq adoraqkunaqa mikunku chaykunata adorachkaq hina, chaynapim mana sumaqa yachasqankurayku concienian acusan. ⁸Manam mikusqanchikraykuchu Diosqa chaskiwanchik, manam allinqa kasun mikusqanchikwanchu nitaq mana mikusqanchikwanchu. ⁹Ichaqa cuidakuychik, yanqataq libre kaynikichik huchallichinman mana ancha yachayniyoq kaqkunata. ¹⁰Sichu chaykunata yachachkaspa mikunki taytacha-mamachakunapa kasqanpi hinaptingataq concienianpi iskayrayaq wawqey chay rurasqaykiwan kallpanchakuspa mikurunman chay taytacha-mamachakunaman ofrecesqata. ¹¹Chaynapim iñiyinpi mana sumaqa takyaq wawqekiqa urmarunman yachachkaspa rurasqaykirayku. Cristoqariki paypaqmi wañurqa. ¹²Concienianpi iskayrayaq wawqekunata hukmanyachispaqa paypa contranpi huchallikuspam kikin Cristopa contranpipas huchallikuchkanchik. ¹³Chaynaqa, mikusqaywan wawqey huchallikunan kaptinqa manamá mikusaqchu aychata chaynapi mana huchallichinaypaq.

Apostolpa derechonmanta

9 ¹Ñoqaqa ¿manachum *apostol kani? ¿Manachum libre kani? ¿Manachum Señorninchik Jesustaq rikurqani? ¿Manachum qamkunapas Señorman iñichisqay

kankichik? ² Apostolpaq wakinkuna mana chaskiwaptinpas qamkunaqa reqsiwankichikmi, qamkunata Señorman iñichisqaymi *sello hina sutilla kachkan apostol kasqaymanta.

³ Contraypi rimaqkunatam kaynata nini: ⁴ Mikunaytawan tomanaytaqa chaskiymanmi. ⁵ Iñiq warmiwan casarakuspayqa kuskam puriymanku wakin *apostolkuna hina, chaynatam rurani Señorpa wawqenkunapas chaynataq Pedropas. ⁶ ¿Icha ñoqawan Bernabeyllachu llamkanayku? ⁷ ¿Pitaq soldado kanman kikinmanta gastakuspan? ¿Pitaq uvasta tarpuspa mana ruranta mikunmanchu? ¿Pitaq animalkunata uywachkaspan mana lechenta tomanmanchu? ⁸⁻⁹ Yanqataq kaykuna nisqayta cree-waqchik runapa nisqanta hinalla, Moisespa qellqasqan leypipas kaynatam nin:

—Erapí trillaq bueyestaqa amam senqapankichu —nispa.

Diosqa kaytaqa nirqa manam animalkunamanta llakikuspallachu ¹⁰ aswanqa ñoqanchikpaq ejemplo kananpaqmi. Imaynam chakrapi yapukuqpas, trillakuqpas llamkan pagonta chaskinanpaq, chaynam kay leyqa qellqasqa qarqa allinninchikpaq. ¹¹ Chaymi ñoqaykupas tarpuchkaq hina espiritumanta kaqkunata willachkaspaykuqa qamkunamanta cosechachkaq hina chaskinayku pagoykuta. ¹² Hukkunapas qamkunamanta pagonta chaskichkaptinqa ¿ñoqaykuqa manachu chaskiymanku?

Ichaqa manam chay derechoykutaqa chaskirqanikuchu aswanqa ñakarirqanikum mantienekunaykupaq chaynapi Cristomanta allin noticia willasqayku mana despreciasqa kananpaq. ¹³ Qamkunaqa yachankichikmi Diospa templonpi llamkaqkunaqa ofrendakunamanta mikusqankuta. Templopi animal wañuchi qkunapas animal wañuchisqankupa partentam mikunku. ¹⁴ Chaynataqmi Señorpas kama-chirqa allin noticia willakuqkunaqa willakusqankuwan mantienekunankupaq. ¹⁵ Ichaqa manam chay derechoytaqa mañarqaykichikchu nitaqmi qellqamuchkaykichikpas imapas qowanaykichikraykuchu. Wañukuymi aswan allinqa kanman imapas qowanaykichikmantaqa. Qowaptikichikqa manañach alabakuymanñachu.

¹⁶ Ñoqapaqa manam alabakunaypaqchu Cristomanta allin noticia willakuyniyqa aswanqa obligacionniymi. I maynaraq kayman allin noticiata mana willakuspayqa! ¹⁷ Kikillaymanta ruraptiyqa kapuwanqam premioy. Obligasqa ruraspayqa Diospa kama-chisqallantam rurachkani. ¹⁸ Chay premioyqa Cristomanta allin noticiata mana pagollapaq willakuymi hinaspa derechoyta mana mañakuspa llamkaymi.

¹⁹ Mana pipa sirvienten kachkaspaymi llapallanta servini aswan achka runakunata Cristopaq ganayanrayku. ²⁰ Judiokunawan kaspayqa judio hinam kani paykunata ganayanrayku, Moisespa leynin kasukuqkunawan kaspayqa, leytaq mana kasukunay kachkaptinpas. ²¹ Moisespa leynin mana kasukuqkunata ganayanraykum ley mana kasukuq hina kani, chaywanpas Diospa leynintaqa kasukunim Cristopa leyninta kasukuspay. ²² Mana ancha iñinyiyoqkunawan kaspaymi ñoqapas chayna kani paykuna ganayanrayku, sapakamawanmi paykuna hina kani wakillantapas salvanayrayku. ²³ Tukuy imatam rurani Cristomanta allin noticia willakunayrayku hinaspa allin noticiamanta allin kaqkuna chaskinayrayku.

²⁴ Yachasqaykichikpi hinapas carrerapiqa achka kallpaspankupas hukllam chaskin premiotaqa. Qamkunapas kallpachkaq hinayá kawsaychik premio chaskinaykichikpaq. ²⁵ Gananakuypi llapallan kaqkunaqa tukuy imamantam cuidakunaku. Paykunaqa ruranku tukuruq premiota chaskinallankupaqmi, ñoqanchikmi ichaqa rurachkanchik wiña-wiñaypaq premio chaskinanchikpaq. ²⁶ Ñoqapaq kallpani manam ñawsa hinachu nitaqmi peleanipas yanqalla takachkaq hinachu. ²⁷ Aswanqa ensayaspaymi cuerpoyta kasuchini chaynapi hukkunatapas yachachichkaspay mana qeparunaypaq.

Taytacha-mamachakunapa contranpi yachachikuymanta

10 ¹Munanim wawqe-panikuna kaykuna yachanaykichikta. Ñawpaq abuelonchikkunaqa llapallankum puyupa llantuyninpi karqaku hinaspa llapallanku pasarqaku Puka Lamar Qochanta. ²Chaynapim Moisesmantakama llapallanku bautizasqa karqaku puyuwana hinaspa lamar qochawan. ³Yachachiwanchikpaqmi llapallanku mikurqaku huk rikchaq mikuyllata. ⁴Huk rikchaq yakullataqmi paykunaqa tomarqakupas, chay yakuqa qaqamanta lloqsimumi, chay qaqaqariki karqa paykunawan riq Cristom. ⁵Aswanqa paykunamantam achkaq mana agradarqachu Diosta chaymi wañuruspanku purunpi qeparurqaku.

⁶Chaykunaqa sucedeurqa ñoqanchikpaq huk ejemplo hina kananpaqmi chaynapi paykunapa mana allin munapayasqanta hina ñoqanchikpas mana munapayananchikpaq.

⁷Chaynaqa wakinkuna hinaqa amayá adoraychikchu taytachakunataqa, Bibliam nin:

—Runakunam tiyaykuspanku mikurqaku, tomarqaku hinaspa hatarispanku aychankuta kusichirqaku —nispas.

⁸Wakinkuna huchapakusqanpi hinaqa amayá huchapakusunchikchu, chaynapim paykunamanta huk punchawllapi wañururqaku iskay chunka kimsayoq waranqa runakuna. ⁹Amataqyá Señortapas piñachisuncho Israelpa mirayninpa wakinnin hinaqa, paykunamantam wañururqaku culebrakunapa kachusqan.

¹⁰Wakinkunapa rimasqanpi hinaqa amataqyá rimaychikchu Diospa contranpiqa, chayraykum paykunataqa wañuchiq angel wañurachirqa.

¹¹Tukuy chaykunam abuelonchikkunata sucederqa ejemploqa hinaptinmi Dios qellqachirqa qepa tiempokunapi yuyarichiwananchikpaq. ¹²Chaynaqa pipas qaqa hina sayasqanpaq hapikuqqa cuidakuchunyá wichiykunamanta.

¹³Tentasqa kasqaykichikqa manam maschu wakinkunapa tentasqa kasqanmantataqa. Ichaqa Diosmi confiakuna kasqanrayku mana munanqachu mana aguantay atinaykichikkama tentasqa kanaykichiktaqa. Tentacionkuna hamuptinqa Diosmi vencionaykichikpaq kaqta qosunkichik chaynapi aguantanaykichikpaq.

¹⁴Chaynaqa kuyasqay wawqe-panillaykuna, amayá adoraychikchu taytacha-mamachakunataqa. ¹⁵Yachayniyoq runakuna kaptikichikmi rimapayaykichik, chaynaqa qamkunapuniyá piensaychik nisqaymanta. ¹⁶Diospa bendicionninta mañakuspanchikmi Santa Cenapi vasomanta tomaspa llapa tomaqkunawan hukllawakunchik Cristopa yawarninrayku. Tantata mikunanchikpaq partispaqa llapallan mikuqkunawanmi hukllawakunchik Cristopa cuerponrayku. ¹⁷Tantaqa chullallam. Ñoqanchikqa achkallaña kasapas huk cuerpollam kanchik llapallanchik huk tantallamanta mikusqanchikrayku.

¹⁸Qawaychik Israel casta runakunapa rurasqanta. Wañuchipusqa Diosman ofresesqa aycha mikuqkunaqa hukllawasqam kanku *altarpa Diosninwan. ¹⁹Chaynaqa ¿imaniymantaq? taytacha-mamachaman ofresesqa aychaqa wakini aychawan iguallam. Chay taytacha-mamachaqa manam imapaqpas valencho. ²⁰Diospi mana ñinikuna animalta ofresespankuqa demoniokunapaqmi ofrecechkanku, manam Diospaqchu. Chaynaqa manam munanichu demoniokunawan hukllawakunaykichiktaqa. ²¹Señorpa vasonmanta tomachkaspaqa manam demoniokunapa vasonmantaqa tomawaqchikchu nitaqmi Señorpa mikunanmanta mikuchkaspaqa demoniokunapa mikunanmantaqa mikuwaqchikchu. ²²¿Señortachu piñachisun? ¿Paymanta aswan kallpayoqchu kanchik?

Libre kaspá kuyanakunanchikmanta

²³Ruraymanmi tukuy ima munasqaytaqa ichaqa manam lliwchu allin. Manam lliwchu allinninchikpaq. Tukuy munasqaytam rurayman ichaqa manam lliwchu espirítupi wiñachikun. ²⁴Wakinkunapa allinnintam maskananchik, manam kiki-llanchikpa allinninchiktachu.

²⁵Plazapi rantipaq kaqtaqa lliwtayá mikuychik concienciarayku ama imatapas tapuspa.

²⁶Señorpam tukuy kay pachaqa.

Paypataqmi kay pachapi tukuy ima kallaqpas.

²⁷Sichu Diospi mana ñiniq convidasuptikichikqa lliw servisuqaykichikta yá mikuychik ama imatapas concienciaykichikrayku tapuspa. ²⁸Sichu pipas nisunkichik: “Kay aychaqa taytachakunaman ofrecesqam karqa” nispa hinaptinga amayá mikuychikchu willakusqanrayku hinaspa concienciarayku. ²⁹Rimachkaniqa hukpa concienciamantam, manam qamkunapamantachu.

Ichapas huk kaqnin tapukunman:

—¿Imanasqataq libre kayniytaqa huk runaqa juzgawanman concienciaraykuqa? ³⁰Graciasta Diosman qospay mikuptyiqa ¿imanasqataq contraypiqa rimanmanku graciasta qospay mikusqaymantaqa? —nispa.

³¹Mikuspapas tomaspapas otaq huk rikchaqta ruraspapas llapantayá ruraychik Dios honrasqa kanapaq. ³²Amayá huchallichiychikchu judiokunatapas nitaq mana judiokunatapas nitaq Diospi ñiniqkunatapas. ³³Ñoqqa llapallankutam agradayta munani lliwpi, manam maskani kikiyta allinniytachu aswanqa wakinkunapatam chaynapi salvasqa kanankupaq.

11

¹Ñoqapa ejemploytayá qatiychik, ñoqapas Cristopa ejemplontam qatini.

Warmikunaqa imaynam huñunakuypi kanankumanta

²Wawqe-panikuna, alabaykichikmi yuyariwasqaykichikmanta hinaspa yachachisqaykunanman hina rurasqaykichikmanta. ³Ichaqa munanim kay yachanaykichikta: Cristoqa llapa qaripa unanmi, qariñataqmi warminpa uman chaynataqmi Diospas Cristopa uman. ⁴Sichu huk runa sombreroantin Diosta mañakunqa huñunakuypi otaq Diosmanta willakunqa hinaspaqa umantam penqayman churan. ⁵Sichu huk warmi qala umalla Diosta mañakunqa otaq Diosmanta willakunqa hinaspaqa umantam penqayman churan, payqariki uman kachiy-kachiy rutosqa hinam kachkan. ⁶Huk warmi umanta mana tapakuspaqa allinmi kanman rutuchikuynin. Sichu uman rutuchikuynin otaq kachiy-kachiy kaynin penqaypaq kaptinqa tapakuchunyá. ⁷Qariqa manam umantaqa tapakunanchu. Payqa Diosman rikchakuqmi hinaspa Dios hatunchaqmi, warmiñataqmi qari hatunchaq. ⁸Qariqa manam warmimantachu karqa aswanqa warmim qarimanta karqa. ⁹Qariqa manataqmi warmiraykuchu unanchasqa karqa aswanqa warmim qarirayku. ¹⁰Chayraykum warmiqa umanta tapakunan qariman sujetasqa kasqanta angelkunamanpas qawachinanpaq. ¹¹Chayraykum Señorta serwinankupaqa qaripas warmipas yanapakunanku. ¹²Warmitaqa Diosmi rurarqa qarimanta chaynataqmi qaripas nacemun warmimanta ichaqa llapallanmi hamun Diosmanta.

¹³Qamkunayá tanteaychik: ¿Allinchi kanman huk warmi mana umanta tapakuspan Diosta mañakuynin? ¹⁴Costumbrepunim yachachiwanchik, qaripa chukchasapa kaynin-qariki penqaypaqmi. ¹⁵Warmipaqñataqmi chukchasapa kayninqa kusallaña rebosawan hina umanta tapakunanpaq. ¹⁶Pipas kaymanta discutiyta munaspaqa yachachunyá, ñoqanchik ukupipas nitaq huñunasqa ñiniqkunapipas manam kanchu huk costumbreqa.

Santa Cenapi mana allin rurasqankumanta

¹⁷Kayta qellqampuspayqa manam alabaykichikmanchu, huñunakuynikichikpim mana allinta rurachkankichik, huñunakuychikqa allinta ruranaykichikpaqyá. ¹⁸Adoranaykichikpaq huñunakuptikichiksi qamkunapi rakinakuykuna kan. Cheqaptam wakintaqa creeni. ¹⁹Cheqaptam qamkunapiqa rakinakuykuna kanan chaynapi pikunam cheqap iñiqkuna kasqan yachanapaq. ²⁰Huñunakuspa Santa Cenata tomaptikichikqa manañam Señorpa Santa Cenañachu. ²¹Santa Cena horam puntata sapakama mikuyta qallaykunkichik, wakinnikichikñataqmi yarqaymanta kachkankichik, hukkunañataqmi sinkakuchkankichik. ²²¿Manachu wasikichikpi imapas kan chaypi mikunaykichikpaq hinaspa tomanaykichikpaq? Chaynata ruraspaqa Diospi iñiq chaypi huñunakuqkunatam despreciankichik hinaspa penqayman churankichik wakchakunata. ¿Imatataq nikichikman? ¿Alabaykichikmanchu? ¡Manam kaymantaqa alabaykichikmanchu!

Santa Cenamanta

(Mt 26:26-29. Mr 14:22-25. Lc 22:14-20)

²³Kay yachachisqaytaqa kikin Señormantam chaskirqani. Entregasqa kasqan tutam Señor Jesus hapiykurqa tantata. ²⁴Diosman graciasta qoykuspanmi pakiykurqa hinaspa nirqa:

—Mikuychik, kaymi cuerpoy qamkunarayku entregasqa. Kaynatam rurankichik qamkunapas yuyariwanaykichikpaq —nispa.

²⁵Cenayta tukuruspanñataqmi vasota hapiykuspan nirqa:

—Kay vasoqa yawarniywan rurasqay mosoq contratom. Sapa kuti kayta tomaspam yuyariwankichik —nispa.

²⁶Sapa kuti kay tantata mikuspa hinaspa kay vasomanta tomaspam Señorpa kutimunankama wañusqanmanta willakunkichik.

Santa Cenaqa imaynam tomanamanta

²⁷Chaynaqa, pipas mana chaypaq hina kachkaspa Señorpa tantan mikuqqa hinaspa Señorpa vasonmanta tomaqqa Señorpa cuerponpa hinaspa yawarninpa contranpim huchallikuchkan. ²⁸Chaynaqa sapakamayá sonqonta tapukuchun manaraq tantata mikuchkaspa otaq vasomanta manaraq tomachkaspa. ²⁹Sichu pipas mikunqa hinaspa tomanqa Señorpa cuerpon kasqanta mana piensarispan hinaspaqa mikunqapas tomanqapas kikinpa castigonpaqmi. ³⁰Chayraykum qamkuna ukupiqqa achkaq kachkan onqosqa hinaspa eqoyasqa, wakinqa wañukunkuñam. ³¹Sichu sonqonchikta sumaqta tapukuptinchikqa Señorpa manachá juzgawachwanchu. ³²Juzgaspam Señorpa castigawanchik chaynapi mana Diospi iñiqkunawan kuska mana condenasqa kananchikpaq.

³³Chaynaqa wawqe-panillaykuna, Santa Cenapaq huñunakuspaqa suyana-kuychikyá kuska mikunaykichikpaq. ³⁴Pipas yarqaymanta kaspapa wasinpiyá mikumuchun chaynapi huñunakuychi chayna rurasqaykichikmanta Dios mana castigasunaykichikpaq. Wakin asuntokunataqa chayamuspayñam allichasqa.

Atiyninta Chuya Espiritu rakiwasqanchikmanta

12 ¹Wawqe-panikuna, yachanaykichiktam munani atiyninta Chuya Espiritu sapakamaman rakiwasqanchikmanta.

²Qamkunaqa yachankichikmi, Diosman manaraq iñichkaptikichikqa mana rimaq taytacha-mamachakunata adoranaykichikpaqmi diablo pantachisurqan-kichik. ³Chaynaqa kaytayá yachaychik “Jesúsqa ñakasqayá kachun” niq runaqa manam Diospa Espiritunpa atiyinwanchu rimachkan. Manataqmi pipas ninman-chu: “Jesúsqa Señormi” nispaqa mana Chuya Espiritu yanapaptinqa.

⁴Achka rikchaq atiykunam kan ichaqa chaykunaqa kikin Espiritullamantam. ⁵Achka rikchaq ruraykunapim servikuchwan ichaqa huk Señorllatam servinchik. ⁶Achka rikchaq kaqkunatam rurachwan ichaqa kikin Diosllam llapallanta runakunapi ruran. ⁷Diosmi sapakamaman qon Chuya Espiritupa atiynta llapallanpa allinninpaq. ⁸Espirituntakamam wakinman qon yuyaywan rimananpaq, hina chay Espirituntakamallataqmi wakinman-pas qon yachaywan rimananpaq. ⁹Chay Espirituntakamallataqmi wakinmanpas qon atiyta iñinanpaq, wakinmanñataq onqoqkunata sanoyachinanpaq, ¹⁰wakinmanñataq *milagrokunata rurananpaq, wakinmanñataq Diospa revelasqanta chaskispan willaku-nanpaq, wakinmanñataq mana allin espiritukunamanta cheqap Espirituta reqsinanpaq, wakinmanñataq mana yachasqan idiomakunata rimananpaq hinaspa wakinmanñataq chay idiomakuna uyarisqanta entiendechinanpaq. ¹¹Aswanqa tukuy kaykunataqa ruran kikin Chuya Espiritullam, paymi munasqanman hina sapakamaman qon kaykunataqa.

Iñiqkunaqa huk cuerpolla kasqanchikmanta

¹²Cuerpoqa huklla kachkaspapas achka parteyoqmi, achka parteyoq kachkaspas huk cuerpollam, chaynam Cristopas. ¹³Llapallanchikmi judiopas, *griegopas, sirvientepas hinaspa librepas chulla Espiritullawan bautizasqa qarqanchik chay-napi huk cuerpollaña kananchikpaq, chulla Espiritullatataqmi chaskirqanchikpas.

¹⁴Cuerpoqa manam huk parteyoqlachu aswanqa achka parteyoqmi. ¹⁵Sichu chaki ninman: “Ñoqaqa manam makichu kani chaymi mana cuerpopachu kani” nispa, chaynata nis-papas manam dejarunmanchu cuerpopa parten kaytaqa. ¹⁶Sichu rinripas ninman: “Ñoqaqa manam ñawichu kani chaymi mana cuerpopachu kani” nispa, chaynata nis-papas manam dejarunmanchu cuerpopa parten kaytaqa. ¹⁷Lliw cuerpo ñawilla kaptinqa ñimaynataq uyarichwan? Otaq lliw cuerpo rinri-lla kaptinqa ñimaynataq muskichwan? ¹⁸Chaynaqariki Diosmi churarqa cuerpopa partenkunataqa munasqan sitiopi. ¹⁹Llapallan partekuna huknillan kaptinqa ñimay-pitaq kanman cuerpoqa? ²⁰Achka parteyoq kaspapas hukllam cuerpoqa.

²¹Manam ñawíqa ninmanchu makita: “Manam necesitaykichu” nispaqa, nitaqmi umapas ninmanchu chakita: “Manam necesitaykichu” nispaqa. ²²Aswanqa cuer-popa taksachan kaqkunataqmi mastaqqa necesitan-chik. ²³Cuerpopi mana ancha kuyasqanchikkunatam aswan sumaqtaraq pachachinchik, mana qawachikunapaq kaq-kunatañataqmi pakanchik. ²⁴Qawachikunapaq kaqkunatam ichaqa mana pakanchikchu. Diosmi ruraraq cuerpopi mana ancha kuyasqa kaqkuna kuyasqa kananpaq, ²⁵chaynapi cuerpopi kaqkunaqa munasqankuta mana rurakunankupaq, aswanqa lliw partekuna-manta sapakama sientinakunankupaq. ²⁶Cuerpota parten ñakaripinqa wakinkunapas ñakarintaqmi, huknin parten allin kuyasqa kaptinqa llapallantaqmi kusikunku.

²⁷Qamkunaqa Cristopa cuerpon kaspam sapakama kankichik chay cuerpoqa par-ten. ²⁸Diosmi iñiqkuna ukupi puntata churarqa *apostolkunata, iskay kaqpiñataqmi churarqa Diosmanta willakuqkunata, kimsa kaqpiñataqmi churarqa yachachiqkunata, chaymantañataqmi churarqa *milagrokuna ruraqkunata, onqoqkuna sanoyachi-qkunata, yanapakuqkunata, dirigentekunata hinaspa mana yachasqan idiomakuna

rimaƙkunata. ²⁹¿Llapallanchu apostolkuna? ¿Llapallankuchu Diosmanta willakuƙuna? ¿Llapallanchu yachachiƙuna? ¿Lliwchu milagrokuna ruraƙuna? ³⁰¿Lliwtaƙchu onqoƙuna sanoyachiy atiqkunapas? ¿Rimankupas llapallankuchu mana yachasƙan idiomakunata? ¿Llapallankutaƙchu entiendechiyta yachanku chay rimaƙkunapa nisqanta? ¡Manam! ³¹Qamkunaqa maskaychik Diospa qosƙan allinnin ƙaƙkunatayá.

Kuyakuymanta

Ñoqam ichaqa qawachisqayƙichik imaynam aswan allin ƙawsanayƙichikta.

13 ¹Sichu ñoqa rimayman runakunapa chaynataq angelkunapa idiomaniƙpipas ichaqa mana kuyakuyniyoy ƙaspayqa campanapa otaq platillopa waqaynin hinallam kani. ²Sichu willakuymanta Diospa revelawasƙankunata, reqsiymantaq kunankama manaraq pipapas yachasƙankunatawan tukuy rikchaq yachaykunatapas, ƙapuwamantaq iñiyini orqokunata maymi ƙasƙanmanta suchuchinaypaq, ichaqa mana kuyakuyniyoy ƙaspayqa manam imapaƙpas valenichu.

³Sichu aypuruymanta tukuy ƙapuqniykunata, cuerpoypapas entregaymantaq ƙañasqa ƙanapaq, ichaqa mana kuyakuyniyoy ƙaptiyqa chaykuna rurasqaypas manam valenichu.

⁴Pipas kuyakuyniyoyqa pacienciakuqmi, imapas qokuykuqmi, manam envidiosochu, manam alto tukuqchu, manam alabakuqchu, ⁵manam penqaypaq ruraqchu, manam ƙikillanpaq munaqchu, manam piñakuqchu, nitaqmi cheqniƙuqchu. ⁶Manataqmi ƙusikunchu hukpa huchankunamantapas aswanqa cheqap ƙaqmantam kusikun. ⁷Tukuytam aguantan, tukuytam creen, tukuytam confianzawan suyan, tukuytam pacienciakun.

⁸Kuyakuyqa wiñaypaqmi, hamunqam tiempo Diospa revelasƙankunata manaña willakunapaq, manañam rimaƙƙuƙu mana yachasƙanku idiomakunatapas, yachaypas manañataqmi ƙanqachu. ⁹Wakillantam yachanchik, wakillantataqmi Diospa revelasƙankunatapas willakunchik. ¹⁰Llapallanta yacharuptinchikqa wakillan yachasƙanchikmi chinkarunqaña.

¹¹Taksallaraq ƙaspayqa warma hinam rimarqani, piensarqani, yuyaymanarqani, hatunyaraspaymi ichaqa manaña warma hinañachu rurani. ¹²Chaynam kunanpas tukuy imata qawachƙanchik chinka-chinkallata mana rikukuq espejopi hina, ichaqa huk punchawmi imam ƙaqta rikusunchik. Kunanqa reqsini wakillantam, chay punchawmi ichaqa tukuy imata reqsisaq imaynam ñoqata Dios reqsiwasqanta hina. ¹³Kunanqa takyachkan iñiyllam, confianzawan suyayllam hinaspa kuyakuyllam. Kay kimsanmanta aswan allinqa kuyakuyllam.

Mana yachasƙanchik idiomakunamanta

14 ¹Kuyakuyniyoy ƙayta maskaspayá munaychik Chuya Espiritupa qosƙankuna chaskiyta, chaymantapas aswan mastaqa munaychik Diosmanta willakuytayá. ²Pipas mana yachasƙan idiomakuna rimaqqa Dioslatam rimapayan, manam runakunatachu, chaytaqa manam pipas entiendenchu Espiritupa yanapakuyninwan pakasqa ƙaƙkunata rimachƙaptinpas. ³Diosmanta willakuqmi ichaqa runakunaman willan espiritupi wiñanankupaq chaynapi ƙallpanchasqa hinaspa consuelasqa kanankupaq. ⁴Mana yachasƙan idiomakuna rimaqqa ƙikillanmi espiritunpi wiñan, Diosmanta willakuqñataqmi wiñachin uyariqnin iñiqkunata.

⁵Ñoqqa munaymanmi mana yachasqayƙichik idiomakunata llapallayƙichik rimayƙichikta ichaqa mastaqa munani Diosmanta willakunayƙichikta. Chay ruraymi aswan allinqa mana yachasƙanchik idiomakuna rimaymantaqa. Mana yachasƙanchik

idiomakunata rimaspaqa imam nisqantam willana ñiñkuna espirítupi wiñanankupaq. ⁶Wawqe-panikuna, sichu ñoqa waturakamuspay rimapayaykichikman huk idiomakunapi hinaptinga chayqa manam servisunkichikmanchu imapaqqas. Diospa revelawasqanta otaq yachasqayta willaptiyimi ichaqa servisunkichik. Servisunkichiktaqmi imam pasananmanta willaptiypas chaynataq Diospa palabranmanta yachachiptiypas.

⁷Ejemplopaqyá churasunchik qenatawan arpata. Mana tononpi waqaptinga manam yachachwanchu imam tocasqantapas. ⁸Guerrapi cornetilla mana allinta waqaptinga manam pipas alistakunmanchu peleananpaq. ⁹Chaynam kanman qamkunapipas, mana entiendenata rimaptikichikqa ñimaynatataq yachanmanku ima nisqaykichiktapas? ¡Yanqachiki rimawaqchik! ¹⁰Kay pachapiqa achka idiomakunam kachkan ichaqa llapallanmi entiendenapaq. ¹¹Pipas huk idiomapi rimapayawaptin mana entiendespayqa huklaw nacionniyoq runa hinam kani chay runapaq, ñoqapaqqas chay runaqa huklaw nacionniyoq runa hinam. ¹²Chaynaqa qamkunapas Diospa qosqanta aswan mas chaskiyta munaspaqa, maskaychik llapanmanta llalliqaq wawqe-panikuna wiñachiytayá.

¹³Chaynaqa pipas mana yachasqan idiomata rimaspanqa Diostayá mañakuchun chay rimasqanta uyariqninkunaman entiendechinanpaq. ¹⁴Mana yachasqay idiomapi Diosta mañakuptyiqa espirítullaymi mañakuchkan ichaqa manam yachanichu imam nisqaytapas. ¹⁵¿Hinaptinga imatataq rurayman? Diostaqa mañakusaqmi espirítuywanpas chaynataq yuyayniywanpas. Takisaqtaqmi espirítuywanpas chaynataq yuyayniywanpas. ¹⁶Sichu espirítuman hina mana yachasqayki idiomapi Diosta alabaptikiqa mana entiendeq runaqa manam atinmanchu qanwan kуска gracias qoyta imam nisqaykita mana entiendesqanrayku. ¹⁷Diosman gracias qosqayki allin kaptinpas, huknikiqqa manam wiñanichu espirítunpi. ¹⁸Graciastam qoni Diosman qamkunamantapas masta huk idiomakuna rimasqaymanta. ¹⁹Ñiñkunapa huñunakunanpim ichaqa munani llapa runakunapa entiendesqan pichqa palabrallapas rimayta, mana yachasqanku idiomapi chunka waranqa palabrakuna rimanaymantaqa.

²⁰Wawqe-panikuna, amañayá piensaychikchu wawakuna hinaqa, wawakuna hinaqa kaychik mana allinkunallapaqyá, aswanqa yuyayniyoq runakuna hinañayá piensaychik. ²¹Bibliam nin:

Sasa rimana idiomapim
chay runakunaman rimapayasaq,
chaywanpas manam kasuwanqakuchu, ninmi Señor.

²²Chaynaqa huk idiomakunapi rimayqa *milagro hinam mana ñiñkunapaq, manamá ñiñkunapaqchu, Diosmanta willakuyimi ichaqa señal hina ñiñkunallapaq. ²³Llapallan ñiñkununa huñunasqa kachkaspa huk idiomakunapi rimaptinkuqa ñimanachu manaraq yachaqaq otaq mana ñiñqqa yaykuramuspan “Kaykunaqa locoyarusqakum” ninqa? ²⁴Diosmanta llapallanku willakuchkaptinku mana ñiñqas otaq manaraq yachaqqas yaykuramuptinqa llapallankum huchanta qawachispa convencechinqaku. ²⁵Chaynapim sonqonpi pakasqakunapas yachasqa kanqa hinaptinga qonqorakuykuspan Diosta adoranqa:

—Cheqaptapunim Diosqa qamkunawan kasqa —nispa.

Huñunakuypiqa imaynam ruranamanta

²⁶Chaynaqa wawqe-panillaykuna, huñunakuytikichikqa wakinmi takin, wakinñataqmi yachachin Diospa yachachisqanta. Wakinñataqmi Diospa revelasqanta

willakun, wakinñataqmi mana yachasqan idiomata riman, wakinñataqmi chay rimasqanta entiendechin, llapallantayá ruraychik iñiqkuna espirítunpi wiñanankupaq. ²⁷Mana yachasqan idiomapi huk kaqnin rimaptinga iskay-kimsallayá muyuyninpi rimachunku hinapting hukninñataq uyariqkunaman entiendechichun imam nisqanta. ²⁸Iñiqkuna huñunasqa kachkaptin uyariqkunaman mana pipas entiendechiq kaptinqa amayá pipas rimachunchu mana yachasqan idiomapiqa, rimaspaqa-rimachunku kikinkupaqyá hinaspa Diosllapaqyá. ²⁹Diosmanta willakuqkunapas rimachunku iskay-kimsallayá hinapting wakinkunañataq yuymanachun imam nisqankupi. ³⁰Huk kaqnin tiyaq runaman Dios revelaptinga punta rimaqqa upallachunyá. ³¹Chaynapim Diospa revelasqan chaskiqkunaraq llapallaykichik sapakama rimankichik llapallan uyariqkuna yachanankupaq hinaspa kallpanchakunankupaq. ³²Diospa revelasqan willakuqkunaraq sujetananmi espirítunta. ³³Diosqa hawka kananchiktam munan, manam chaqwa ruraytachu.

Huñunakuyninpi llapallan iñiqkunapa rurasqanman hinam ³⁴warmikunaraq upallalla kananku huñunakuypiq, manam rimanankuchu aswanqa kasukunankum Diospa leyninpi kamachikusqanman hina. ³⁵Imatapas yachayta munaspaqa wasipiñayá qosanta tapuchun, huñunakuypi warmipa rimayninpa penqaypaqmi.

³⁶Yachanaykichikmi, Diospa palabranqa manam qamkunawanchu qallarirqa, manataqmi qamkunallataqchu chaskirqankichikpas. ³⁷Pipas Diosmanta willakuqpaq hapikuspanqa otaq Chuya Espiritupa yachachisqanpaq hapikuspanqa yachachunyá qamkunaman kay qellqamusqayqa Señorpa kamachikuynin kasqanta. ³⁸Diospa kamachikusqanta mana chaskiq runaqa manam chaskisqachu.

³⁹Wawqe-panikuna, Diosmantayá aswanqa willakuychik, amataqyá harkakuychikchu mana yachasqanku idiomakunapi rimanankutapas. ⁴⁰Chaynaqa tukuy imayá rurasqa kachun respetowan hinaspa ordenninpi.

Cristopa kawsarimusqanmanta

15 ¹Wawqe-panikuna, Cristomanta allin noticia willasqaytayá astawanraq yachaykachisqaykichik, chayqariki chaskisqaykichik noticiam, chaywantaqmi qamkunaqa qaqa hina sayachkankichik. ²Chay allin noticiawanmi qamkunaqa salvasqa kankichik willasqayman hina chaskispaqa, mana chayqa yanqapaqchiki iñirqankichik.

³Llapallanmanta llalliqaqa chaskisqayman hinam yachachirqaykichik, Bibliapa nisqanman hinapas Cristoqa wañurqa huchanchikkunaraykum. ⁴Bibliapa nisqanman hinam pampasqa kaspan kawsarimurqa kimsa punchawninman. ⁵Hinaspam rikuriykurqa Pedroman, chaymantañataqmi rikuriykurqa *apostolninkunaman, ⁶chaymantañataq pichqa pachak masnin huñunasqa wawqe-panikunaman.

Wakinkunaraq kawsakuchkanraqmi, wakinkunam ichaqa wañukunña. ⁷Chaymantañataqmi rikuriykurqa Jacoboman, chaymantañataq llapallan apostolkunaman.

⁸Qepatañataqmi ñoqaman rikuriykuwarqa mana tiemponpi nacekuqman hina. ⁹Ñoqariki llapallan *apostolkunamantapas taksan kaqpaqmi hapikuni, ñoqapa manamá apostolwan sutichawanankupaq hinachu kani iñiqkunata ñakarichisqayrayku.

¹⁰Ichaqa Dios favorecewaptinmi kunanqa apostolña kani, paypa favorecewasqanqa manamá yanqachu karqa, ñoqapa llamkachkani wakin apostolkunamantapas mas-taraqmi, ichaqa manamá kikiillaymantachu llamkachkaniqa aswanqa ñoqapi kaq Diospa favorninmi llamkarqa. ¹¹Manam imananchu ñoqa willakuptypas otaq paykuna willakuptipas, kay willakusqaykuraykum qamkunapas iñirqankichik.

Wañukuqkunapa kawsarimunamanta

¹²Willakunikuqa Cristopa kawsarimusqanmantam, hinaptinqa ñimaynamá wakinnikichikqa ninkichik:

—Wañuqkunaqa manam kawsarinchu —nispaqa?

¹³Wañuqkuna mana kawsariptinqa manachiki Cristopas kawsarirqachu. ¹⁴Cristo mana kawsariptinqa yanqachiki kay willakusqaykuqa, manataqchiki ñisqaykichikpas valenchu. ¹⁵Chayna kaptinqariki ñoqaykuqa kaniku Diospa llulla testigonkunach “Diosmi kawsarichirqa Cristota” nisqaykumanta. Wañuqkuna mana kawsariptinqa manataqchiki Diospas Cristota kawsarichirqachu. ¹⁶Wañuqkuna mana kawsarimuptinqa manataqchiki Cristopas kawsarimurqachu. ¹⁷Cristo mana kawsarimuptinqa yanqapaqchiki ñinraqninchik, chaynaqa hinallaraqchiki huchapi kachkanchik. ¹⁸Chayna kaptinqa Cristopi ñinukuqkunapas wañukuspaqa chinkasqachiki kachkanku. ¹⁹Kay pachapi kawsanallapaq Cristopi confiakuspanchikqa llapa runakunamantapas aswan mas llakipayanam kachkanchik.

²⁰Ichaqariki cheqaptam Cristoqa kawsarimurqa, payqa wañuqkunamanta punta kawsarimuqmi. ²¹Imaynam wañuy kay pachaman yaykumurqa huk runantakamalla chaynataqmi kawsarimuyapas hamurqa huk runantakamalla. ²²Imaynam Adanpa huchallikusqanwan llapallan runa wañunchik, chaynallataqmi Cristopi ñinukuqkunapas llapallanchik kawsarimusunchik. ²³Ichaqa sapakamam qatinasninpi kawsarimunqa: Cristom puntata kawsarimurqa, pay hamuptinñataqmi ñinquinikuna kawsarimunqa. ²⁴Chaymantanãam chayamunqa tukupay tiempo, chay tiempoqqa Cristom llapallan atinyoqkunata, munayniyoqkunata hinaspa autoridadkunata chinkarachispan Dios Taytanmanña munaychakusqanta qoykunqa. ²⁵Cristoqa munaychakunanpunim llapallan enemigonkunata Dios saruchinankama. ²⁶Qepallaña chinkachinapaq kaq enemigoqa wañuyumi. ²⁷Diosmi tukuy imata Cristowan saruchirqa. Bibliam nin: —Tukuylla imapapas hawapimya churaykurqanki —nispa.

Diosqa manam pipapas sarusqanchu karqa, aswanqa paymi Cristowan saruchin tukuy imata. ²⁸Cristo tukuy imata munaychakuruspanñam paypas Taytanpa munaychakusqan kanqa, chaynataqa ruranqa imaynam paytapas Taytan tukuy imata saruchisqanman hinam. Chaynapim Diosña tukuy imakunapipas chaynataq runakunapipas munaychakunqa.

²⁹Wakin ñinukuqkunam bautizakunku wañuqkunarayku. ñimanasqataq chaytaqa ruranku kawsarimuy mana kachkaptinqa? ³⁰Chaynaqa ñoqaykupas ñimapaqtaq peligrollapi tukuy tiempo kachkaniku? ³¹Arí wawqe-panikuna, sapa punchawmi wañuyta patanpi kachkani. Ichaqa Señor Jesucristopi ñisqaykichikraykum kuisisqa kani. ³²Ñoqaqa purun animalkunawanpas pelearqanitaqmi Efeso llaqtapi, chaywanqa ñimatataq horqokuni? Wañuqkuna mana kawsarimuptinqa allintam ninku: —Mikukusun, tomakusun, ichapas paqarin wañukusun —nispa.

³³Amayá engañachikuychikchu chayna rimaqkunawanqa. Mana allin amistadkunaga urmachinmi allin kawsaqkunatapas. ³⁴Yuyaynikichikman kutirispayá ama huchallikuychikchu. Wakinnikichikqa manaraqmi Diosta reqsinkichikchu, penqarikunaykichikpaqmi kaytaqa nikichik.

Wañuqkunapa imaynam kawsarimunamanta

³⁵Ichapas pipas tapukunman:

—¿Imaynataq wañuqkunaqa kawsarimunqa? ¿Imayna cuerpoyoqtaq kawsarimunqa? —nispa.

³⁶ ¿Upa tukuchkankichum? Muhuqa chinkarunmi chay muhumanta mosoq plan-ta wiñaramuptinqa. ³⁷ Tarpunchikqa manam plantatachu aswanqa muhullatam trigo kaptinpas otaq sapaq muhu kaptinpas. ³⁸ Chaymantaqa Diosñam sapakamata wiñachin imayna sayayniyoqta pas munasqanman hina. ³⁹ Manam llapa aychaqa huk rikchaq aychallachu, runakunapa aychanqa huk rikchaqmi, huk rikchaqtaqmi animalkunapa aychanpas, raprayoqkunapa aychanpas chaynataq challwakunapa aychanpas. ⁴⁰ Kachkantaqmi cielokunapi qawasqanchik kaqkunapas chaynataq kay pachapi kaqkunapas. Cielokunapi kaqkunapa sumaq kayninqa huk rikchaqmi, huk rikchaqtaqmi kay pachapi cuerpokunapa sumaq kayninpas. ⁴¹ Intipa achkiyinqa huk rikchaqmi killapa achkiyinqa, huk rikchaqtaqmi sapakama lucerokunapa achkiyinpas. ⁴² Wañuqkunapas huk rikchayniyoqmi kanqaku kawsarimuspankuqa. Wañuqta pampaptinchikqa ismurunmi, kawsarimuspanmi ichaqa manaña wañunqachu. ⁴³ Wañuqpa ayantaqa pampanchik millakuytaqta, kawsarimunqam ichaqa achkirichkaña. Pampanchikqa manaña kallpayoqta, kawsarimunqam ichaqa kallpasapallaña. ⁴⁴ Pampanchikqa aycha cuerpollatam, kawsarimunqam ichaqa espirituman hina cuer-poyoqña, kanmi kay pachapaq cuerpo, kantaqmi espirituman hina cuerpopas.

⁴⁵ Bibliam nin:

—Punta kaq Adanmi kawsaq runaña karqa, qepa kaq Adanñataqmi kachkan kawsachikuq Espirituña —nispa.

⁴⁶ Manam espiritumanta kaqchu punta cuerpoqa aswanqa aychamanta kaqmi, chaymantañam Espiritumanta cuerpoqa. ⁴⁷ Punta kaq Adan sutiyoq runaqa allpamanta rurasqam karqa kay pachapaq, qepa kaq Runam ichaqa hanaq pachamanta hamurqa. ⁴⁸ Kay pachapaqmi runaqa rurasqa karqa, kay pachapaqtaqmi runakunapas kanchik. Hanaq pachamantam Cristoqa karqa, hanaq pachapaqtaqmi ñiñkunapas kanchik. ⁴⁹ Imaynam rikchakunchik allpamanta rurasqa runaman, chaynataqmi rikchakusun hanaq pachapi kaqmanpas.

⁵⁰ Nikichikmi wawqe-panikuna, aychayoq-yawarniyoq runaqa manam yaykunqachu Diospa munaychakusqanmanqa, tukuruqla kaqpas manataqmi chaskinmanchu mana tukuq kaqtaqa. ⁵¹ Kunanmi nikichik manaraq pipapas yachasqanta: Manam lliwchu wañusunichik ichaqa lliwmi hukniraqman tikrasqa kasunchik. ⁵² Huk qemchiy-llatam tikrasqa kasunchik qepa kaq cornetillata tocaykuptin. Hinaptinmi wañuqkuna kawsarimunqa manaña wañunankupaq, ñoqanchikpas tikrasqam kasunchik. ⁵³ Kay tukuruqla cuerponchikmi mosoq pachawan pachakuchkaq hina tikrakunqa mana tukuqman, wañuqla cuerponchikñataqmi tikrakunqa wiñaypaq kaqman. ⁵⁴ Kay tukuruqla cuerponchikmi mana tukuqmanña pachakunqa, kay wañuqla cuerponchik manaña wañuqwan pachakuruqtaqmi cumplikunqa Bibliapa kayna nisqan:

Dios venceruptinmi wañuyqa
millpusqaña rikurirunqa.

⁵⁵ Yaw wañuy ¿imaynataq vencewaq?
¿Maytaq wañuchina puyaykiqa?

⁵⁶ Wañuyqa puyanmi hucha, huchanchikmantañataqmi Diospa leynin condenawan-chik. ⁵⁷ Ichaqa gracias kachun Diosman Señor Jesucristowan vencesqanchikmanta.

⁵⁸Chaynaqa kuyasqay wawqe-panikuna, qaqa hina sayaspayá aswan llamkaychik Señorpa rurayninpi. Señorwan llamkasqaykichikqa manam yanqapaqchu kanqa.

Iñiqkunapaq ofrendamanta

16 ¹Galacia lawpi ñiqkunaman kamachisqaypi hinayá wawqe-panikunapaq ofrendaykichikta huñuychik. ²Sapakamayá Sapa domingo huñuychik ofrendaykichikta ganasqaykichikman hina chaynapi chayamuptiyraq mana huñuchkanaykichikpaq. ³Chayamuspayñataqmi ofrendaykichiktaqa cartantinta apachisqaq Jerusalen llaqtaman akllasqaykichik runakunawan. ⁴Rinay kaptinqa ñoqawanmi rinqaku.

Pablopa riy munasqanmanta

⁵Hamuspayqa Macedonia lawninta muyuramusqam qamkunaman chayamusaq. ⁶Yaqachusmi unay kariyman qamkunawanqa, ichayá karuyman tukuy para tiempopas chaynapi mayta rinaypaqpas yanapaykuwanaykichikpaq. ⁷Manam pasadalla qawaykuytaqa munanichu, Señor munaptinga qamkunawan unay kaytam munani. ⁸Ichaqa Efeso llaqtapim kasaq *Pentecostes Fiestakama. ⁹Punku hinam kicharayachkan Señor-manta aswan masta willakunaypaq, achkaqtaqmi contraparteykunapas kachkan.

¹⁰Timoteo chayaramuptinqa amam llakisqataqa qawankichikchu, paypas llamkan ñoqa hinam Señor-manta willakuypi. ¹¹Chaynaqa amayá pipas despreciachunchu, yanapaykuspayá allinllata ñoqaman kutirichimuychik, wakín wawqekunapiwanmi paytaqa suyachkaniku.

¹²Ñiqmasinichik Apolostaqa ruegarqanim wawqekunawan qamkunaman hamunanpaq aswanqa manaraqmi hamuyta munaqachu, payqa hamurunqa tiempón karuptinñam.

Saludokunamanta

¹³Cuidakuspayá qaqa hina sayaychik ñiynikichikpi. Valorchakuspayá kallpanchakuychik. ¹⁴Tukuy imatapas kuyakuywanayá ruraychik.

¹⁵Yachankichikmi wawqe-paniykuna, Estefanasqa wasinpi kaqkunapiwanmi Grecia lawpi puntallataq Cristoman ñikurqaku hinasqam ñiqkunata tukuy sonqowan servichkanku. ¹⁶Qamkunapas chayna runakuna kasunaykichiktaq munani, kasuychiktaqyá llapallan llamkaqmasinchikkunatapas. ¹⁷Kusikunim Estefanaspa, Fortunatopa chaynataq Acaicopa hamusqanwan. Mana kaypi kaptikichikqa paykunam ruraraqaku qamkunapa ruranykichikta. ¹⁸Paykunamá kallpanchawarqa, kallpanchasurqankichiktaqmi qamkunatapas chaynaqa reqsikuychikyá paykunata.

¹⁹Asia lawpi ñiqkunam saludamusunkichik, Aquilawan Priscilapas Señorpa sutinpim anchallataña saludamusunkichik, saludamusunkichiktaqmi wasinpi huñunakuq ñiqkunapas. ²⁰Llapallan wawqe-panikunam saludamusunkichik. Lliwyá saludanakuychik abrazanakuykuspa.

²¹Ñoqa Pablom saludamuykichik kikiypuni qellqamuspay.

²²Pipas Señor Jesucristota mana kuyaqaqa ñakasqayá kachun. ¡Hamuyñayá Señorllayku!

²³Señor Jesucristoyá llapallaykichikta favorecesunkichik. ²⁴Llapallaykichikmanmi apachimuykichik Cristo Jesuspi kuyakuyniyta.

CORINTOMAN APOSTOL PABLOPA ISKAY KAQ CARTASQAN

Corinto llaqtapi iglesiam hinallaraq sasachakuypi karqa, chaykunam Pablopa umanta nana-chirqa. Iñiqpura huklla kayninkupas yaqallam chirirurqa. Chaypi kaq wakin ñiqkunam Pablopa cheqap apostol kasqanta dudaman churarqaku. Chaykunamanta defiendekunanpaqmi Pabloqa kay iskay kaq cartanta qellqarqa, ichaqa paykunapaq kuyakuyninqa hina kaqlam karqa.

Kay cartaqa pichqa parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun cartapa qallariyninmanta (1:1-11).

Iskay kaq parteñataqmi willakun Corinto llaqtapi ñiqkunawan amistasqankumanta (1:12-7:16).

Kimsa kaq parteñataqmi willakun wawqe-panikunaman yanapakuyiniku apachinankumanta (8-9).

Tawa kaq parteñataqmi willakun falso apostolkunamantawan cheqap apostolkunamanta (10:1-13:10).

Pichqa kaq parteñataqmi willakun cartapa tukupayninmanta (13:11-14).

Cartapa qallariyninmanta

1 ¹Ñoqa Pablom kani Diospa munayninman hina Jesucristopa *apostolnin, Corinto llaqtapi huñunakuq Diosman ñiqkunamanmi wawqenchik Timoteo-piwan qellqamuykiku, kay cartaqa Diospaq sapaqchasqa Grecia lawpi llapallan kaqkunapaqwanmi. ²Dios Taytanchikyá Señorinichik Jesucristopiwan favorece-sunkichik hawkalla kawsanaykichikpaq.

Pablopa ñakarisqankunamanta

³Alabasunchikyá Señor Jesucristopa Taytan Diosninchikta, payqa llakipayakuq Taytam hinaspa sinchi kallpanchaqinichik Diosmi. ⁴Paymi kallpanchawanchik tukuy sasachakuyinichikpi chaynapi ñoqanchikpas sasachakuyipi kaqkunata Diospa kallpanchawasqanchikman hina kallpanchananchikpaq. ⁵Jesucristoraykum llumpayta ñakarinchik chaynallataqmi kallpanchakunchikpas hina Jesucristoraykullataq. ⁶Ñoqayku ñakariptiykuqa qamkunam kallpanchasqa hinaspa salvasqa kankichik, ñoqaykuta Dios kallpanchawaptinkuqa qamkunapas kallpanchasqataqmi kankichik chaynapi ñakarisqaykuta qamkunapas pacienciawan aguantanaykichikpaq. ⁷Qamkunapim allinsuta confiakuchkani-ku, ñakariyasiwasqaykikuman hinam Diosmanta chaskiysiwankiku kallpanchakuytapas.

⁸Wawqe-panillaykuna, yachanaykichikta munaniku Asia lawpi ñakarisqaykumanta. Hatu-hatu sasachakuyim karqaniku, manañam kallpaykupas karqañachu aguan-tanaykupaq manataqmi kawsaytapas piensarqanikuñachu. ⁹Wañuyta patanpiñam karqaniku, ichaqa chayqa karqa wañusqakuna kawsarichiq Diosllamanña hapipakuy